

Chiritoiu: Nu am gasit dovezi ca în 2008 a fost un cartel între banci; ele se plângeau ca BNR tine ROBOR jos

Consiliul Concurenței nu a gasit dovezi din care sa reiasa ca, în octombrie 2008, bancile s-au înțeles între ele pentru a crește nivelul indicelui ROBOR, a declarat, marti, presedintele Consiliului Concurenței, Bogdan Chiritoiu, la Comisia de ancheta parlamentara pe acest subiect.

Potrivit senatorului ALDE Daniel Zamfir, presedintele comisiei, directorul directiei de supraveghere din BNR, Nicolae Cinteza, a afirmat la acea data, public, ca are suspiciuni privind manipularea ROBOR-ului si ca detine un mail în care trezorerul unei banci îl îndeamna pe altul sa majoreze cotatiile.

Chiritoiu i-a raspuns ca autoritatea de concurenta a pornit acea investigatie dupa ce s-a autosesizat în urma mai multor informatii aparute în presa.

"În acele zile, este vorba de trei zile din octombrie 2008, ROBOR a crescut foarte mult. Era o criza globala, cursul se depreciaше puternic. ROBOR-ul creste foarte mult, dupa trei zile intervine BNR si îl plafoneaza. Întrebarea era: în cele trei zile ROBOR a crescut în urma unor fenomene din piata, indiferent a cui e vina, sau este o înțelegere ilegala? (...) Nu am gasit dovezi din acele mail-uri ca ei s-au înțeles sa duca peste piata nivelul ROBOR. Am înțeles ca se plângeau ca sunt prea mici cotatiile, ca, influentate de BNR, nu sunt la nivelul pietei", a aratat el.

Chiritoiu a amintit si faptul ca nici Comisia Europeana, careia i s-a cerut opinia asupra acestui caz, nu a gasit dovezi privind existenta unui cartel pe piata din România.

La rândul sau, Zamfir a subliniat ideea ca la acel moment BNR a intervenit în piata.

"Dincolo de interventia BNR, pe care eu nu o critic... Daca BNR a considerat ca, fiind reglementatorul statului român, fiind în pericol... era atac asupra leului si asa mai departe, daca BNR a decis sa intervina ca sa protejeze leul, sa protejeze interesele statului român, este în regula. Nu am niciun fel de problema cu acest lucru, doar sa stabilim un principiu: intervine BNR si stabileste ROBOR? Da. Atunci, asa cum intervine ca ROBOR-ul sa fie jos, evident ca poate interveni si sa fie sus, pe acelasi principiu, în functie de cum considera BNR ca sunt interesele la acel moment. Nu stiu ale cui. Interesele. Sa fie sus. În 2008 jos, acum sus. Pentru ca exact pe principiul pe care poate interveni sa îl scada, poate interveni sa îl creasca", a spus senatorul.

Chiritoiu i-a raspuns ca acesta este rolul reglementatorului, sa intervina în piata atunci când vede un risc.

"În mod normal, ma aștept sa intervina sa calmeze lucrurile, când e panica si preturile o iau în sus, ma aștept sa vina sa calmeze lucrurile, iar daca e o situatie în care considera ca dobânzile sunt prea joase are instrumentul dobânzii de politica monetara. Poate ca inflatia e prea mare în România, poate ca economia creste prea repede, asa-numitul fenomen de supraîncalzire. Da, BNR poate sa spuna ca dobânda este prea mica acum si de-asta îmi creste inflatia si am risc de inflatie în viitor si trebuie sa calmez lucrurile astea si o sa cresc un pic dobânzile. Banuiesc ca este în jobul lor", a continuat oficialul Concurenței.

Zamfir i-a indicat un mail în care, potrivit acestuia, "un trezorer al ING, la acea data, spune foarte clar ca, în opinia dumnealui, ceea ce credea atunci si crede si acum, ca ROBOR este o înțelegere între banci, or eu cu toata aplecarea asupra textului de lege înțeleg ca orice înțelegere între banci care are ca efect denaturarea concurenței pe piata este ilegala".

"Daca competitorii se înțeleg între ei, despre ce piata libera mai vorbim? Sau putem vorbi de denaturarea

concurrentei, daca concurentii se înțeleg între ei?", a întrebat parlamentarul.

Chiritoiu a replicat: "Daca sub influenta reglementatorului tin pretul mai jos, as zice ca nu. Jobul lor este sa-si asculte reglementatorul. De-asta statul le-a dat un reglementator si agentii economici trebuie sa spuna ce le cere reglementatorul".

Potrivit presedintelui Concurentei, legea nu permite o înțelegere care sa duca la un rezultat nociv pentru piata, însa o înțelegere care nu creste preturile are sansele sa fie permisa de legea concurentei.

"Înțelegere între banci a fost si acordul de la Viena, care s-a facut cu avizul Consiliului Concurentei. Bancile au întrebat: 'E ok sau nu ne retragem banii din România?'. Și am zis ca e ok sa va înțelegeti toate bancile sa nu scoateti bani din România. A trebuit sa le dau aviz", a explicat el.

În ceea ce priveste interventia BNR, Chiritoiu a reiterat ca acesta este scopul unui reglementator, iar piata financiara prezinta anumite riscuri.

"Faptul ca BNR încearca sa tina ROBOR jos... Noi nu am investigat BNR. Nu era judecata mea sa spun daca era bine pentru economia româneasca sa tina economia jos. Tind sa cred ca efortul unui reglementator de a tine preturile jos este un lucru benefic pentru piata. E clar ca BNR a intervenit, vedem, ca este în fata ochilor. Dar nu a fost scopul investigatiei. Daca BNR a facut bine ca le-a spus bancilor sa tina ROBOR jos? Eu tind sa cred ca da, dar nu este jobul meu. Daca aceasta piata s-ar regla de la sine, nu ar mai exista BNR. De aceea exista BNR, ca exista un risc pe piata financiara ca lucrurile sa o ia razna. Pentru mine nu este socant ca intervine", a adaugat reprezentantul Concurentei.

În legatura cu ROBOR, Chiritoiu a aratat ca, în opinia sa, nu este cel mai bun indicator de care sa fie legate dobânzile

"Avem o analiza si am scris Guvernului ca suntem de acord cu ideea de gasi o alta ancora pentru credite", a precizat presedintele Consiliului Concurentei.

La finalul audierilor, Zamfir a declarat: "Ati fost martori cu totii, doua lucruri importante au reiesit de aici: faptul ca înțelegerea dintre banci este una ilegala, acesta este un lucru cert. Conform Legii concurentei, bancile nu au voie sa se înțeleaga între ele, lucru care s-a întâmplat. Alt lucru important care a reiesit de aici este faptul ca BNR a intervenit în stabilirea ROBOR-ului. Un lucru confirmat si acum de Consiliul Concurentei, asadar as vrea sa punem capat acestei discutii cum ca ROBOR este rodul unei competitii pe piata, a unei dobânzi medii la care bancile se împrumuta între ele. Nu, ROBOR este cel pe care îl stabileste BNR, ca sa fie foarte clar".

La audieri ar fi trebuit sa fie prezent marti si directorul directiei de supraveghere din BNR, Nicolae Cinteza, care însa nu a venit.

"Este un act nepermis. BNR se pare ca nu a înțeles nimic din obligatiile pe care le are fata de Parlamentul României. Am stabilit împreuna cu comisia sa îi solicitam domnului guvernator Isarescu sa-si exercite prerogativele de sef al domnului Cinteza si sa îl trimita la aceasta comisie, pentru ca ce are de spus domnul Cinteza în legatura cu acest subiect este foarte important în aflarea adevarului", a mai spus Zamfir.